

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 декември 2018 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Македонија: ноември 2018 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})**, во ноември, забележа месечен раст од 1,3%, како резултат на зголемувањето на краткорочните депозити и депозитните пари³. Минимален раст е евидентиран и кај готовите пари во оптек, во услови на мало намалување на долгорочните депозити до две години. На годишна основа, паричната маса оствари раст од 11,3%, којшто произлегува од зголемувањето на сите нејзини компоненти, со најголем придонес на депозитните пари и краткорочните депозити (84,7% од годишниот раст), по што следуваат долгорочните депозити до две години и готовите пари во оптек.
- Во ноември, **вкупните депозити⁴** остварија месечно и годишно зголемување од 0,6% и 11,1%, соодветно, при раст на депозитите кај двата сектора, поизразен кај секторот „домаќинства“ (учество во вкупниот раст од 76,6% и 51,3%, соодветно).

Табела 1. Вкупни депозити и кредити⁵ на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)							годишна промена (во %)							месечна промена (во %)	
	12.2016 ¹	12.2017 ¹	3.2018	6.2018	9.2018	10.2018	11.2018	12.2016 ¹	12.2017 ¹	3.2018	6.2018	9.2018	10.2018	11.2018	10.2018	11.2018
Парична маса М4	354,712	372,931	374,681	386,470	395,840	398,110	403,087	6.2	5.1	7.5	10.1	11.7	11.7	12.2	0.6	1.3
Парична маса М3	322,199	336,989	337,684	348,090	353,862	355,807	360,274	6.0	4.6	7.3	10.1	10.9	10.8	11.3	0.5	1.3
<i>Од кои:</i>																
Готови пари во оптек	28,193	29,968	28,658	29,681	30,665	29,698	29,720	7.2	6.3	6.9	4.2	5.9	6.0	7.6	-3.2	0.1
Вкупни депозити	321,888	339,314	340,135	349,816	358,126	361,295	363,494	5.7	5.4	7.1	9.9	11.6	11.4	11.1	0.9	0.6
<i>Од кои:</i>																
Корпоративен сектор	87,377	89,248	85,791	90,295	93,775	95,893	96,974	13.4	2.1	4.1	11.6	16.8	15.4	15.5	2.3	1.1
Домаќинства	217,394	230,744	233,485	236,832	240,139	240,660	242,344	2.5	6.1	7.3	7.9	8.4	8.2	8.3	0.2	0.7
Вкупни кредити	284,782	300,257	298,059	306,049	311,558	313,085	315,003	-0.1	5.4	5.7	6.2	7.9	8.2	7.9	0.5	0.6
<i>Од кои:</i>																
Корпоративен сектор	154,225	157,722	152,187	155,427	157,165	157,350	158,302	-5.3	2.3	2.3	2.9	5.7	6.0	5.8	0.1	0.6
Домаќинства	129,321	141,232	144,491	149,254	152,990	154,349	155,252	7.0	9.2	9.4	9.7	10.1	10.5	10.1	0.9	0.6

Извор: НБРМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, НБРМ ќе го користи монетарниот агрегат М3 како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М3 (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат М3 и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

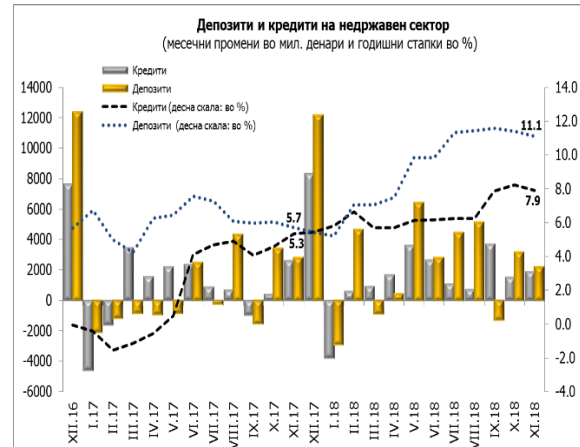
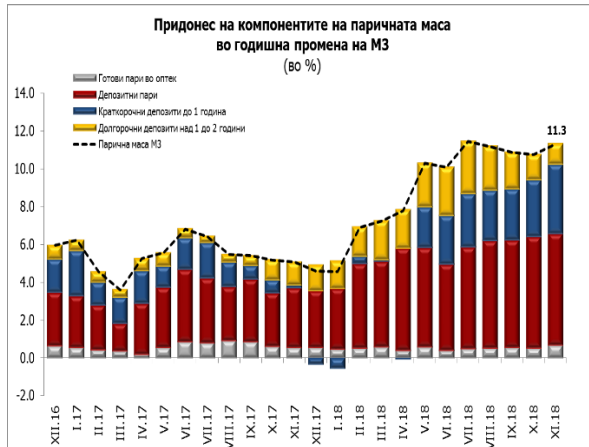
⁴ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

⁵ Годишните стапки на кредитите во периодот јуни 2016 – мај 2017 година беа под влијание на ефектите од мерката на НБРМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од две години.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните кредити**, во ноември, се зголемија за 0,6% на месечна основа, што се должи на зголеменото кредитирање на двата сектора, коишто имаат речиси подеднакво учество во месечната промена. Анализирano на годишна основа, кредитниот раст изнесува 7,9% и во поголем дел произлегува од зголеменото кредитирање на секторот „домаќинства“ (учество во растот од 61,6%).

Извор: НБРМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁶

Извор: НБРМ.

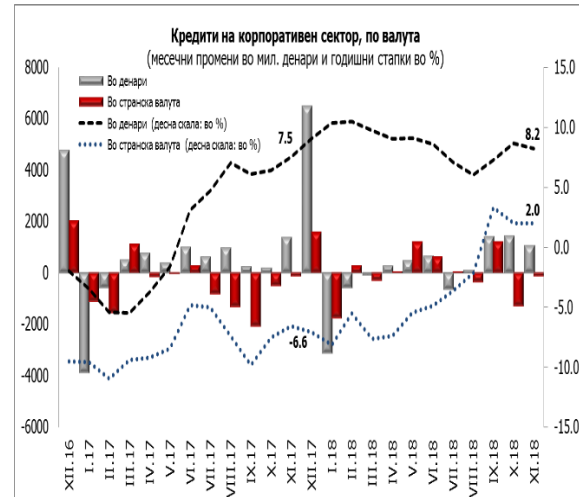
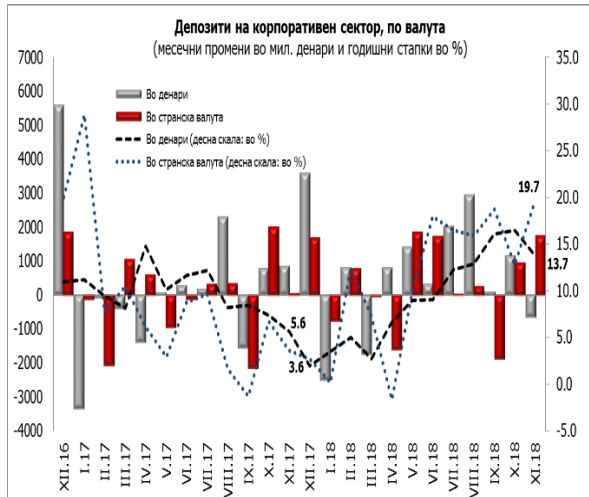
- Вкупните **депозити на корпоративниот сектор** овој месец бележат раст од 1,1% на месечна основа, главно како резултат на краткорочните депозити во странска валута, при пад на денарските депозити главно заради намалувањето на депозитните пари. На годишна основа, вкупните депозити на корпоративниот сектор остварија раст од 15,5%. И покрај тоа што кај сите категории депозити се остварени поволни поместувања, најголем придонес, или 83,9% од годишната промена е резултат на зголемувањето на депозитните пари и на краткорочните депозити во странска валута.
- Кај **кредитите на корпоративниот сектор**⁷, во ноември, е евидентирано месечно зголемување од 0,6%, коешто се должи на зголеменото кредитирање на

⁶ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

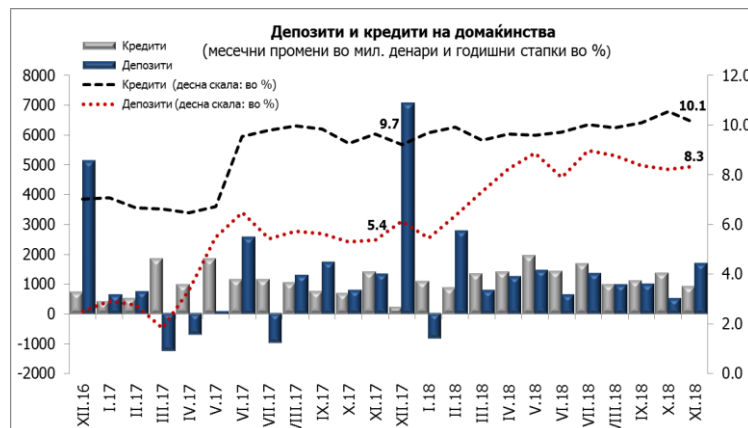
Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

корпоративниот сектор во денари, во услови на пад кај девизното кредитирање. Споредено на годишна основа, кредитите на корпоративниот сектор забележаа раст од 5,8%, што во поголем дел се објаснува со зголеменото денарско кредитирање (учество од 86,4%).

Извор: НБРМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁸

Извор: НБРМ.

- Во ноември, вкупните **депозити на домаќинствата** забележаа месечна нагорна промена од 0,7%, со поизразен придонес на депозитите во денари. Анализирани на годишна основа, растот на вкупните депозити на домаќинствата изнесува 8,3%, што се должи на зголемувањето на денарските и девизните депозити, коишто остварија придонес кон растот од 52,4% и 47,6%, соодветно.

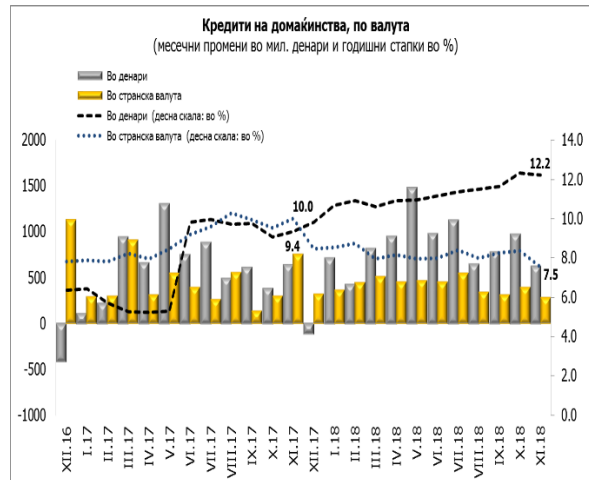
⁷ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамки на странската валута.

⁸ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

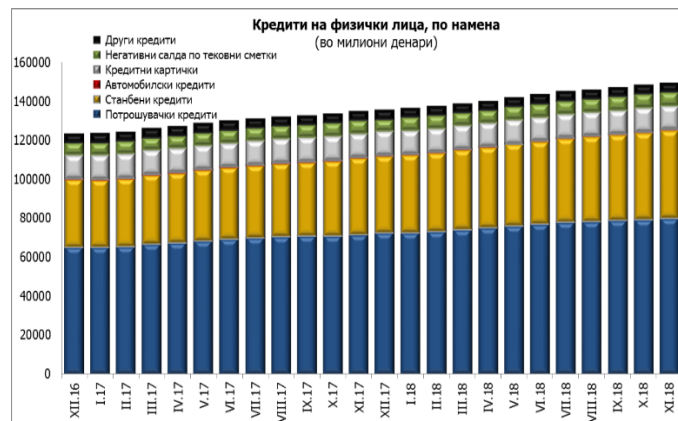

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **кредити на домаќинствата** во овој месец остварија месечно и годишно зголемување од 0,6% и 10,1%, соодветно. Според валутната структура, зголемената кредитна активност на домаќинствата во поголем дел произлегува од кредитите одобрени во денари (со придонес од 69,0% и 66,0% кон месечниот и годишниот раст, соодветно).

Извор: НБРМ.

Извор: НБРМ.

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)								годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	12.2016 ¹⁾	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	10.2018	11.2018	12.2016 ¹⁾	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	9.2018	10.2018	11.2018	10.2018	11.2018
	Потрошувачки кредити	65,438	72,595	74,218	77,100	78,964	79,527	80,052	13.4	10.9	10.7	11.1	11.1	11.7	11.4	0.7
Станбени кредити	34,608	39,535	40,899	42,309	43,896	44,416	44,950	14.3	14.2	15.4	14.9	16.2	16.1	15.1	1.2	1.2
Автомобилски кредити	323	316	318	307	301	306	312	-19.1	-2.2	2.9	0.2	-2.2	-1.7	0.0	1.5	2.1
Кредитни картички	12,380	12,281	12,157	12,192	12,235	12,333	12,353	0.3	-0.8	-1.1	-0.8	-0.9	-0.4	-0.4	0.8	0.2
Негативни салда по тековни сметки	5,795	5,896	6,300	6,672	6,881	6,986	6,848	3.6	1.8	0.4	4.8	5.7	5.4	3.7	1.5	-2.0
Други кредити	4,584	4,564	4,534	4,593	4,566	4,566	4,609	7.3	-0.4	-0.5	-0.8	-0.2	0.6	0.3	0.0	0.9

Извор: НБРМ.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, во ноември кај најзастапените категории – **потрошувачките и станбените кредити** е забележан месечен раст од 0,7% и 1,2%, соодветно (идентични стапки на раст како и во претходниот месец), при годишен раст од 11,4% и 15,1%, соодветно. Во ноември, **автомобилските кредити** и кредитите одобрени на **кредитни картички** остварија месечно зголемување од 2,1% и 0,2%, соодветно. Споредено на годишна основа, автомобилските кредити се непроменети, додека кредитите одобрени на кредитни картички се намалени за 0,4%. **Негативните салда на тековните сметки**, во ноември остварија надолна месечна промена од 2,0%, при годишно зголемување од 3,7%. Во овој месец, кредитите одобрени врз **други основи** бележат месечен раст од 0,9% и годишен раст од 0,3%.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitnite-institucii---mesecni-podatoci.nspix>

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Methodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошки измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Македонија: 21 јануари 2019 година (референтен пресек заклучно со декември 2018).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).